

מסורת הש"ס

(א) מעשר שני פ"ג מ"י פסחים
תל. ז"מ נג: סנהדרין ק"ג,
(ב) תמורה טז: א' יבמות
מכילות משפטים פ"א
ת"כ ברייתא דר"י פ"ס ד,
נז פרש' ו ה"ה, ירוש' פאה
פ"א ה"ה, סוטה פ"ט ה"ה,
י"א פסחים פ"ה ב' (נ"ש)
בבבין (ירושלים) ז' תמורה
ט, (ט) ויקרא ז א, (ו) ראה
קו. ירוש' מע"ש פ"ג ה"ו,
(ז) פ"ב הי"ט, (ח) ע' רש"ק
ול"ק:

גליון הש"ס

תום' ד"ה לפי וכו' לא קרוי דבר
חדש. עי' לקמן נו ע"א רש"י
ד"ה ה"ג וכשנאמרו:

שינויי נוסחאות

[illegible]

שיטה מקובצת

שייך לענען קודם נקבה היא, וי"ל
לחם אינו ענין לעיכובא דנקבות
ומזאת תורת נפקא, תניהו ענין
זכרים: אלא אותו למה לי. עין
השמיטות בסוף המסכת: לרבות

והרי מעשר שהוא נגזר
מעשר אינו נפרד
מקצת שנתבטא יפדר
(נטמא אין לא נטמא)
קרובותיה למיתפס
ואילו קדשים לא ר
ואילו ב'יהי חייל תנ
אתיא וקדשים מכח
דהוא אינו טעון סמי
ושוק ואילו מותר דיד
ותנופת חזה ושוק פ
שלמים הוא ואיבעית
במקומה תהא אש
דכתיב ׀ במקום אשר
ישחנו את האשם אש
לן ׀ ואת דמו יורוק
מקבל עצמו מנא לן
למצוה לערב מנא
למקרה ע׃

וְלֹא מוֹתֵר פֶּסַח מִיִּקְרִי לְמַחֲסֵינָה
טַפִּל: וְאִיצֵעִים אִימָא. עֵיבּוּצָא דְעוֹלָה
מִמַּהֲבָא: דְּהִסֵּב זִמְקוּס כ'ו' ^{יב} הַעוֹלָה.
חֲחוּר וְשֵׁנָה לִימַד מִקּוּס שִׁקְבַעְתּוּ לְעוֹלָה
לְעוֹלָם הוּא מִקּוּמָה: יִשְׁחָטוּ אֵם הָאֵשֶׁס
וְהוּא דְמוֹ. זִמְקוּס שִׁחִימָתוּ הָאֵם קִלְתָּ
דְּמוֹ: דְּמוֹ אִימָא דְמוֹ. דְּמַמְלִי לְמַחֲסֵינָה
יִשְׁחָטוּ אֵם הָאֵשֶׁס וְדִמוֹ מִרְקוּ וְכַמֵּי
וְהוּא דְמוֹ אֵם לְרִבּוֹת אֵם הַמִּקְבָּל:
וְשִׁחֵט אֵם הַכֶּבֶד וְגו'. זִאֵשֶׁס מִזְרֹעַ
כְּתִיב. שֵׁנָה הַכְּמוּב עֲלִיו לַעֲכָב:
לְהַלְכֵךְ לְעִנְיֵן שִׁחִימָתָא כָּפוֹן נִמְי זְעִי
לְהַחֲזִירוֹ דְּלִי לֹא הִדֵּר כְּתִיבָה צְנוּיָה
כִּי הִיכִי דְּהִאֲדַרְיָה לְמַתָּן דְּמוֹ הוּא
אֲחִימַיִל לֹא נִבְנֵי שְׁפוּן: אִי אֵהֵא יִכּוֹל
לְהַחֲזִירוֹ וְלֵצֵל. שִׁיחָא עוֹד כְּשֹׂאֵר
הַלֵּל: שִׁיחָא אֵשֶׁס מִזְרֹעַ. מַכְלָל ^{יג} זֵאת
מִתּוֹרַת הָאֵשֶׁס דְּהוּא ^{יד} כִּמְד צְכוּלָה וְהָא
דְּמוֹ מִרְקוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ ^{טו} אִף כֹּאן

נמי להחזירו הוא דשנה עליה: **לכתוב** שחטת
מזרע ולא נכתוב גבי זאת תורת האשם
מיינה ומדכתציה הכא והכא לעיכובא הוא:
חבל

פירות ויאלכו בירושלים ופי' בקונטרס וחכמים אומרים לא הזיקין
 צו משמע מתוך פירוש דר"מ מחמיר דלא שרי נחשת על הפירות
 שזו היא קולא כשחזר ופודה את הפירות ומשמע דאפילו אסוריהו
 ומשנה שלימה היא במסכת מעשרות [ב] (פ"ג מ"י) ושם הארכתי בפס'
 הווא. וא"ת הרי אחד עשר [ב] שטפל חמור מן העיקר דלמארינן בפ'
 שטפל חמור מן העיקר וי"ל דמשני הכא מותר הפסח שלמים הוי
 (דף ס"א) מדמאריך [ב] קרא לדמור הפסח גמי צעי קרא כדלדינן
 ממחמת פסח לכל מנות שלמים שיטענו סמיכה ונקרים ומנופת חומר
 וישחט את הבבש. למקבל לא ידעין עיכובא ^א: **לפי' שיצא אשם**
 ושאר חטאות אין טעוין לא חשיב דבר חדש וכן אוב וידעוין שי'
 גמרינן סקילה מאוב וידעוין בשאר מכשפים פרק קמא דיבמות
 מאוב וידעוין דבר החדש היכי גמר מנייהו סקילה למי' כללו ל'
 דבר חדש אלא כשקותר כללו כי הכא דשאר אשמות כל הדם למזו'
 דיבמות (דף ע"א) שנאסרו כל העריות וחו הותרה וחו דבר החדש
 מכללו ^ב אלא חוספת הוא על הקרנן וא"ת למאן דלמור כללו גמר'
 נמאשת את וי"ל דלא גמר מנייהו מידל לכל חדש ^ג כגון ש
 היה עוד כאן דבר חדש ועוד דאם כן היה יוצא לידון בדבר
נכתוב בהא' ^א תימה ושאר אשמות היכי ילכ'

[illegible]

איזהו מקומן פרק חמישי זבחים

אפי' צירושלים אם נטמא כדילפיין ואין שאת אלא אכילה שנאמר וישא דר' יהודה אלמא איכא טפל חמור לים. ולא חומרא הוא: קדשים לא

והרי מעשר דהוא נפדה ואילו לקוח בכסף
מעשר אינו נפדה דתנן ⁽⁶⁾ "הלוקח בכסף
מעשר שנמא יפדה ר' יהודה אומר יקבר
(נמא אין לא נמא לא) התם לא אלימא
קדושתיה למיתפס פדיוניה והרי תמורה
דאילו ⁽⁷⁾ קדשים לא חיילי על בעל מום קבוע
ואילו ⁽⁸⁾ אידי חיילא תמורה מכח קדשים ⁽⁹⁾ קא
אתיא וקדשים מכח חולין קאתי הרי פסח
דהוא אינו ⁽¹⁰⁾ טעון סמיכה ונסכים ותנופת חזה
ושוק ואילו מותר ידידה טעון סמיכה ונסכים
ותנופת חזה ושוק פסח בשאר ימות השנה
שלמים הוא ואיבעית אימא אמר קרא העולה ⁽¹¹⁾
במקומה תהא אשם ⁽¹²⁾ מנלן דבעי צפון
דכתיב ⁽¹³⁾ במקום אשר ישחטו את העולה
ישחטו את האשם אשכחן שחיטה קבלה מנא
לן ⁽¹⁴⁾ ואת דמו יזרוק ⁽¹⁵⁾ קבול דמו נמי בצפון
מקבל עצמו מנא לן דמו ואת דמו אשכחן
למצוה לעכב מנא לן קרא אחרינא כתיב
⁽¹⁶⁾ ושחט את הכבש ⁽¹⁷⁾ והאי להכי הוא דאתא
האי מיבעי ליה לכדתניא ⁽¹⁸⁾ דבר שהיה בכלל
ויצא לידון בדבר החדש אי אתה רשאי
להחזירו לכללו עד שיחזירונו הכתוב לכללו
בפירוש כיצד ⁽¹⁹⁾ ושחט את הכבש במקום
אשר ישחט את החטאת ואת העולה במקום
הקדש כי כחטאת האשם הוא וגו' שאין
ת"ל כחטאת האשם מה ת"ל כחטאת האשם

לפי שיצא אשם מצורע לידון בדבר החדש בבוהן יד ובוהן רגל ואזן ימנית יכול לא יהא מעון מתן דמים ואימורין לגבי מזבח תלמוד לומר כחטאת האשם הוא^א מה חטאת טעונה מתן דמים ואימורין לגבי מזבח אף אשם מצורע טעון מתן דמים ואימורין לגבי מזבח אם כן נכתוב בהאי ולא נכתוב בהאי הניחא אי סבירא לן^ב יצא לידון בדבר החדש איהו הוא דלא גמר מכללו

הוא דשנה עליה: (לפסוק) שחטת
נכתוב בצי זאת מורת האשם
ציה הכא והכא לעיכובא הוא:
אבל
וקונטרס ומכמים אומרים לא הזקיקוהו לחזור לחלל כמו ש"ק אלא הפי
מחמיר דלא שרי נחשת על הפירות אלא"כ יחזור ויפדה את האפי
את הפירות ומשמע דאפילו איסורא איכא למאי דגרסי' לא נטו
עשרות [פ"ג מ"י] ושם הארכתי בפרק הזהב (ב"מ דף נה: ד"ה ויחזור
שטפל חמור מן העיקר כדלמדין ב' שמי מדות (מנחות 65:) האשם
דמשני הכא מותר הפסח שלמים היו ה"ג אחד עשר שלמים היו ה'
ומה הפסח כמו צעי קרא דלמדין פרק קמא (לעיל ט.) אלא ש' כשב
טיענו נמי ונקיים ומדברת זהו וסוק והא דקרי יחי [ב] כשב
ידיעין עירובא [ב] [לפ' ישיבא אשם מצורע] לידון ברב החדש
משיב דבר חדש וכן אוב וידעונו שיש כרת מה שאין כן בשאר מ
בשאר משפטים פרק קמא דיבמות (דף 7.) ופרק ארבע מיתות
גמר מיניהו סקילה למ"ד כללו לא גמר מיניה זה [ב] הקשה
כי הלא דשאר אשמות כל הדם למוצא ואשם מזורע [ב] הדם ממ
העבריות וזו הותרה וזהו דבר החדש שסותר כללו אבל מה שח
הקרא וא"ת למאן דלמר כללו גמר מיניה יהיו כל אשמות טעונו
גיה אלם מידי ללא חידש ש כגון שחטת כפון אבל האשמות לא
עוד דלם כן היה יואל לידון בדבר החדש כיווא צו ללמד
א"י [ב] תימנה ושאר אשמות היכי ילפי מאשם מזורע מה לאשם מ

מפ.

יא א מ״י פ״ז מהלכות
 מעשר שני הלכה א ב:
יב ב מ״י פרק ג' מהלכות
 תמורה הלכה ה:
יג ג מ״י פ״ג מהלכות מעשה
 קרבנות הלכה ו:
יד ד מ״י שס פ״ה הלכה ג:

תורה אור השלם

1. במקום אשר ישחטו את העֵלָה ישחטו את האֵשֶׁם וְאֵת דְּמוֹ יִזְרֹק עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וַיִּקְרָא ב, ז
2. וישחט את הכֶּבֶשׂ במקום אשר ישחט את החֲטָאת וְאֵת הָעֵלָה במקום הַקֹּדֶשׁ כִּי כַחֲטָאת הָאֵשֶׁם הוּא לִכְהֵן קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים הוּא: וַיִּקְרָא יד, יג

מוסף רש"י

[illegible]

שיטה מקובצת (המשך)

[illegible]

קשה תמיד לנאום אודות החטאים המעטים
העלולים. אבל בשחלה במקום אשר במקומם
ישתמשו לשמור תנאים ולא לעבד.
אך קר הדבר לשמור דעה מליני
אשר אומן, גליין, טלמר דרן וכו' ויש
ישתמש את הכנס במקום אשר ישמש
המנוח וזה מיל' כמחאה כ"י ע"כ:
חט את הכנס כמחויב בשלש מאות
אין, אומן, אכל וכו' וישמש
ומה דביב נמו שרל אשמות מאשם
מלמד כ"י ע"כ ועוד נמי איביל למשך
אשר דבר נשמה ואלו מן הכלל
מיוס וכו' אמת מן המדות השוות
ואלו להשדיר קהל כי תמצית להשדיר
בו אינו נפרד איביל ר' דודא